

*Демешок Ольга Олександрівна,
кандидат економічних наук, доцент, докторант та м.н.с.
відділу стратегічного потенціалу сталого розвитку,
ДУ «Інститут економіки природокористування
та сталого розвитку НАН України», м. Київ, Україна*

ФІНАНСОВИЙ ПОТЕНЦІАЛ РЕАЛЬНОГО СЕКТОРУ РЕГІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ: ОЦІНЮВАННЯ ТА ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ

Визнаємо, що різновекторні інтеграційні процеси, які мають місце, наразі, в державі, сформувавши передумови щодо виникнення й нарощення соціально-економічних, фінансових та суспільно-політичних загроз і негативних змін як у економіці України, у цілому, так і за регіонами, зокрема. Зазначене обумовлює потребу у розробленні дієвого комплексу заходів щодо нарощення масштабів саме фінансового потенціалу реального сектору (ФПРС) регіональної економіки, що дозволить сформувати умови для результативного управління стратегічним потенціалом, у цілому.

Економіко-статистичні свідчення [1-3] дозволяють здійснити поглиблений аналіз деструктивних факторів і перешкод на шляху забезпечення сталого розвитку держави та її регіонів у площині формування достатніх масштабів ФПРС. На авторське переконання, зазначене можна виконати за результатами розбудови кореляційної матриці між базовими макроекономічними параметрами. Слід вивчити основні трансформації макроекономічних показників (як за абсолютними, так і за відносними значеннями): а) випуску промислової продукції у розрізі регіонів задля аналізу результативності функціонування базових видів економічної діяльності; б) кількості впроваджених нових технологічних процесів; в) обсягу валової доданої вартості (ВДВ) по промисловості, у цілому та за регіонами, зокрема; г) обсягу капітальних інвестицій у основні виробничі засоби (ОВЗ) у розрізі регіональних соціально-економічних систем (РСЕС); д) обсягу інноваційних витрат за регіонами. При цьому, формалізацію тенденцій вважаємо за доцільне здійснити із лагом у п'ять років задля об'єктивізації оцінок вагомості впливу структурно-динамічних змін, які відбулися за окремими ретроспективними показниками, на трансформацію базових параметрів розвитку фінансової системи регіонів держави.

Встановлено, що найбільші коефіцієнти кореляції існують між базовими макроекономічними показниками промисловості в регіонах та кількістю впроваджених технологічних процесів і капітальними інвестиціями в ОВЗ. Ці відносні значення коефіцієнтів кореляції знаходяться в межах від 0,80 до 0,87. Однак, визнано таке: в ситуації, яка має, наразі, у площині освоєння інноваційних витрат за регіонами держави, то кореляційна залежність є за кількісними виміром «суттєвою» (за економетричними обґрунтуваннями – «суттєвою» є залежність, яка є вищою, ніж 0,51), проте, відносно, не великою – на грані кількісно-якісної оцінки – тобто, на рівні 0,51. Можна підтвердити і те,

що обсяг інноваційних витрат має надзвичайний вплив на такий макропоказник як обсяги випуску промислової продукції (коефіцієнт кореляції 0,93) і обсяги ВДВ (0,93), загалом. Проте, не на рівень капітальних інвестицій в ОВЗ – встановлено, що у 2008 – 2014 рр. він мав незначні коливання (0,43 ÷ 0,49) – найменше значення – у 2014 р. (0,43). Можна зробити висновок і про існування суттєвої залежності між інноваційними витратами та обсягами ВДВ промисловості за регіонами – здійснено економетричний аналіз із лагом у 4-6 років – тобто, за 2005-2010 рр.; 2006-2011 рр.; 2007-2012 рр.; 2008-2013 рр.; 2009-2014 рр. – що складають, відповідно, на рівні: 0,93; 0,69; 0,75; 0,51; 0,51.

За результатами економіко-статистичного аналізу можна підтвердити про те, що вихідною умовою задля побудови прогнозу імовірних трансформацій у масштабах стратегічного потенціалу держави, які, наразі визначають проблеми у площині формування фінансового потенціалу регіонів – є макроекономічні показники реального сектору регіональної економіки. Звідси, пропонує декілька елементарних гіпотез (що визначають умови формування стратегічного потенціалу) щодо об'єктивної імовірності: а) стабілізації загальноекономічної динаміки у промисловості в регіонах та можливості (за умов врахування кореляційних зв'язків між базовими показниками задля визначення об'єктів локалізації зусиль регіональними корелянтами) у площині елемінування суспільно-політичних загроз функціонуванню національній фінансовій системі на сучасному етапі розвитку національного господарства (в ресурсних обмеженнях); б) поступової регенерації регіонального промислового потенціалу і відновлення виробничо-економічних зв'язків (у разі реалізації у практиці господарювання проривних інноваційних проектів за базовими видами економічної діяльності) із забезпеченням тісної взаємодії / співпраці з міжнародними фінансовими та інвестиційними фондами.

Вказане базується на наступному: у разі подовження тенденцій 2014-2015 рр. щодо формування фінансового потенціалу регіонів та відмови від розроблення стратегії управління розвитком стратегічного потенціалу держави на засадах забезпечення її сталого розвитку – то, за основними макроекономічними показниками очікуваним (у 2016 р.) є суттєве падіння в межах реального сектору регіональної економіки при зростанні цін виробників промислової продукції. Звідси, суб'єктам державного і регіонального управління, які опікуються проблемами формування й нарощення фінансового потенціалу регіонів, слід локалізувати зусилля у площині усунення перешкод на шляху забезпечення результативності функціонування реального сектору регіональної економіки України.

Перелік використаних джерел:

1. Електронний сайт Державної служби статистики України / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>.
2. Рейтингові оцінки за макроекономічними показниками областей України у 2014 році [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://data.gov.ua/%> .
3. Інтегрований огляд інформації щодо позитивних та негативних наслідків вступу України до ЗВТ: аналітична доповідь [Текст]/ Центр комплексних досліджень з питань антимонопольної політики. – Київ: ЦКДПП, 2014. – 63 с.